

Bạn xoay tôi vòng vòng

Đã bao giờ bạn kéo một sợi chỉ trong áo len của bạn và nó cứ vặn xoắn lại? Các nhà thiên văn học đã phát hiện ra hiện tượng tương tự trong vũ trụ! Hai ngôi sao quay quanh nhau trong một hệ thống gọi là hệ thống sao đôi. Khi một ngôi sao di chuyển, nó kéo theo những vật trôi nổi quanh ngôi sao còn lại, vặn xoắn chúng thành một hình xoắn ốc tuyệt đẹp.

Ngôi sao ở trung tâm bức hình này là sao khổng lồ đỏ. Nó từng là một ngôi sao có kích cỡ trung bình (như Mặt Trời của chúng ta), nhưng khi nó già đi, nó phình to ra. Ngôi sao nở to ra nhiều lần song không nhiệt độ không tăng, vì thế nó nguội dần đi. Khi nhiệt độ của nó bị giảm, ngôi sao càng ngày đỏ rực thêm. Điều này có vẻ quái lạ, bởi vì chúng ta sử dụng màu đỏ cho nghĩa “nóng” trong cuộc sống hàng ngày, ví dụ như trên khóa nước. Nhưng trong thiên văn thì ngược lại: những ngôi sao nóng nhất thì màu xanh còn nguội nhất là màu đỏ đó!

Các ngôi sao khổng lồ đỏ có thể phình to ra hàng chục hay cả hàng trăm lần so với Mặt Trời. Những ngôi sao trở nên quá lớn nên chúng gặp vấn đề trong việc giữ lại vật chất ở lớp vỏ ngoài. Ở trạng thái như vậy chúng mất đi phần lớn vật chất vào vũ trụ. Những ngôi sao cuối cùng thì bị bao bọc bởi một đám mây khí và bụi dày.

Phần lớn các ngôi sao cuối cùng thì đều trở thành sao khổng lồ đỏ, bị bao bọc trong cái vỏ bọc khí và bụi. Tuy nhiên đây là lần đầu tiên các nhà thiên văn học nhìn thấy lớp khí phát sáng ở dạng hình xoắn ốc! Hình dạng bất thường này chỉ có thể được tạo ra bởi ngôi sao đôi bạn không nhìn thấy được. Các ngôi sao bản thân chúng quá mờ để chúng ta có thể nhận thấy, song chính qua hình xoắn ốc vũ trụ này chúng đã tự bày tỏ sự hiện diện của mình!

COOL FACT

Các ngôi sao khổng lồ đỏ thổi ra lượng vật chất quá lớn mà phần lớn lượng khí và bụi này hình thành nên những ngôi sao và những hành tinh khác, và chúng có thể góp phần hình thành sự sống. Thực tế, bạn đã có vài ngôi sao khổng lồ đỏ trong bạn!

More information about EU-UNAWE Space Scoop: www.eu-unawe.org/kids/